

Møte nummer 3/2026 - sak 1.3

Marienburg

Status: Planinitiativ til oppstart

Rådet for byarkitektur har fått saken presentert av Terje Sivertsvoll, saksbehandler ved Byplankontoret, i rådsmøte nummer 3 i 2026. Hensikten med planinitiativet fra Bane NOR er å tilrettelegge for å bygge et nytt verkstedbygg, vaskehall og hensettingsanlegg for vedlikehold av nye fjerntog som er 220 meter lange. Hallen må derfor være 250 meter lang. Marienburg er en historisk og viktig driftsbasis sentralt i byen, men planområdet i sør overlapper med arealer satt av til byutvikling i byggesone 1 i KPA.

Rådets uttalelse

Rådet anerkjenner Marienburgs viktige rolle for togberedskap og kritisk infrastruktur, men mener at planinitiativet i for liten grad viser vilje til å tilpasse et såpass stort og sentralt plassert anlegg til sine urbane omgivelser. Det forventes at prosjektet etterlever Arkitekturstrategi for Trondheim for å sikre at store industri- og funksjonsbygg beriker byen.

Egenart og ivaretagelse av kulturmiljø

Marienburg har en sterk industrihistorisk identitet, og flere av byggene på området har høy antikvarisk verdi. Rådet mener det er et premiss at ny arkitektur foredrer den lokale konteksten og tilfører nye lag til industrihistorien. Karakteristiske takkonstruksjoner, gavlfasader og den historiske traversinnretningen må bevares. For å unngå utilbørlige inngrep i den antikvariske bebyggelsen i sør, oppfordrer rådet enten å skyve det nye verkstedbygget nordover eller bevare gavlene med buevinduer til de eksisterende hallene.

Byintegrasjon og estetisk opplevelse

Verkstedene forutsetter en inngjering, og rådet påpeker at innsyn i anlegget og gode siktlinjer fra det omliggende byrommet og ned mot elva kan bidra til å myke opp barriereeffekten og øke byintegrasjonen. Dette forsterker også behovet for at bygningsmassen utformes tiltalende. Samspillet mellom volumoppbygging, farger og utforming må bearbeides bevisst for å stimulere sansene til byens befolkning, og, ikke minst, sikre stimulerende omgivelser for de som arbeider der.

Krav til varighet og materialitet

For di prosjektets proporsjoner primært blir dimensjonert etter strenge tekniske krav, stiller dette særskilte krav til arkitektur og overflater. Arkitekturstrategien anbefaler at det må brukes materialer, konstruksjoner og detaljering som tåler sin bruk og står seg over tid.

Rådet forventer derfor en utpreget høy materialkvalitet i nybygget, med robuste løsninger som kan tåle både slitasje over tid og representere et varig og vakkert tilskudd til Trondheim.

Framtidig utvikling

Å legge til funksjoner som styrker Marienborgs kulturhistoriske betydning som et viktig senter for jernbane, må gjøres med respekt for miljøet som er der i dag og gi rom for framtidig utvikling. Det er viktig ikke å sementere muligheter for videre utvikling. Derfor må det utvikles robuste og fleksible bygg og byrom som kan transformeres etter hvert som behov og bruk endrer seg, og der det legges til rette for sambruk og optimalisering av arealbruk.

Samtidig påpeker rådet at jernbanen er en viktig premissgiver i byen vår, og flytting og sentralisering av verkstedene åpner for muligheter for å utvikle Vestre kanalhavn til andre byutviklingsformål. Det er viktig å se områdene i sammenheng.